

ΚΑΜΠΟΣ

Σχέση Ιδιωτικού - Δημόσιου

Η κοινότητα του Κάμπου

Τοποθεσία

Το λεκανοπέδιο Κάμπου-Τσακκίστρας βρίσκεται στα σύνορα Τηλλυρίας και Μαραθάσας, τοπογραφικά όμως ανήκει στην τελευταία. Διοικητικά ο Κάμπος ανήκει επί Τουρκοκρατίας στον καζά (διαμέρισμα) Λεύκας. Σήμερα υπάγεται στο διαμέρισμα Μόρφου, της επαρχίας Λευκωσίας. Το χωριό απέχει από τη Λευκωσία μέσω Μόρφου 75 χιλιόμετρα και μέσω Κύκκου-Γερακίων 112. Δύο χιλιόμετρα πιο πέρα η Μονή της Παναγίας του Κύκκου. Στα βόρεια τα πλησιέστερα χωριά είναι το Αμπελικό και ο Ποταμός του Κάμπου. Από τη θάλασσα το χωριό απέχει 13 περίπου χιλιόμετρα σε ευθεία γραμμή προς τα βόρεια.

Ονομασία

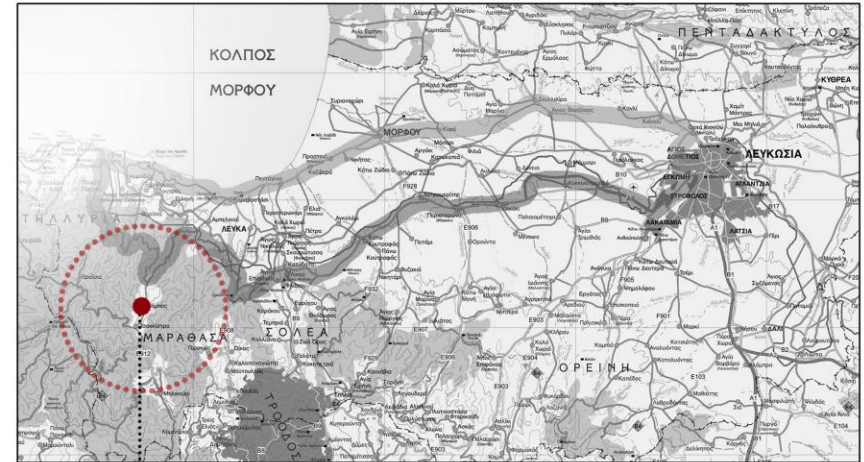
Όσον αφορά την προέλευση της ονομασίας του χωριού υπάρχουν δύο επικρατέστερες εκδοχές:

(α) Το όνομα Κάμπος προέκυψε από τη λατινική λέξη campus που σημαίνει καταυλισμό, δηλαδή προσωρινό οικισμό. Γύρω στο 330μ.Χ., δηλαδή περί τα τέλη της Ρωμαϊκής ή αρχές της Βυζαντινής περιόδου, στο χώρο ακριβώς που βρίσκεται σήμερα το χωριό διεξαξεργασία χαλκούχου μεταλλεύματος, γεγονός που αποδεικνύεται από την υπάρχουσα μέχρι σήμερα εκεί σκουριά. Επόμενο ήταν να υπήρχε τότε εδώ και κάποιος καταυλισμός διά τη στέγαση των μεταλλωρήχων, διόλου δε παράξενο το τοπώνυμο να διατηρήθηκε αμετάβλητο από τότε μέχρι σήμερα.

(β) Η ονομασία Κάμπος οφείλεται στο μικρό οροπέδιο - σχήματος στην πραγματικότητα πλαγιάσμενου κολουρου κώνου - πάνω στο οποίο κτίστηκαν τα πρώτα σπίτια του χωριού. Όπως αναφέρει και ο Νέαρχος Κληρίδης στο βιβλίο του Χωριά και Πολιτείες της Κύπρου, στην ορεινή περιοχή μια μικρή έκταση λίγων σκαλών με ομαλή επίπεδη επιφάνεια ονομάζεται από τους Κυπρίους κάμπος.

Πληθυσμός

Στην αρχή ίδρυση του χωριού υπήρχαν περίπου 100 κάτοικοι με μικρές αυξομειώσεις κατά τη διάρκεια των χρόνων. Από το 1891 μέχρι το 1960 ο πληθυσμός αυξανόταν συνεχώς μέχρι που έφτασε τα 1070 άτομα. Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το χωριό φιλοξένησε πάρα πολλούς πρόσφυγες και ο πληθυσμός έφτασε τους 2000 κατοίκους. Στη συνέχεια όμως και μέχρι σήμερα λόγω των πολλών δυσκολιών που υπάρχουν ο αριθμός των κατοίκων συνεχώς μειώνεται με το πληθυσμό του χωριού σήμερα να είναι 300 κάτοικοι.

ΚΑΜΠΟΣ

Ασχολίες κατοίκων

- Κατά την ίδρυση του χωριού οι κάτοικοι ασχολούνταν με την επεξεργασία χαλκούχου μεταλλεύματος.
- Στη συνέχεια οι κάτοικοι αρχίζουν να ασχολούνται με τα αμπέλια. Χαρακτηριστικό είναι και οι ληνοί που υπάρχουν σε αρκετά από τα σπίτια του χωριού. Παράγουν κρασί και ξίδι.
- Λόγω της τοποθεσίας του χωριού μέσα στο δάσος οι κάτοικοι ασχολούνται και με τη ξυλεία καθώς και με την παραγωγή ξυλανθράκων (καρβούνων). Γύρω από το χωριό λειτουργούν δεκατρείς βιοτεχνίες απασχολώντας ισάριθμες οικογένειες.
- Επίσης πολλοί κάτοικοι του χωριού ασχολούνταν με την κτηνοτροφία και περιορίζονταν αποκλειστικά στις κασίκες. Προϊντα της κτηνοτροφίας ήταν τα γαλακτοκομικά είδη, το κρέας και τα δέρματα.
- Σήμερα καλλιεργούνται προϊόντα όπως ελιές και διάφορα φρούτα με χαρακτηριστικό του χωριού το κεράσι.

Καλιέργειες

Σιουσιούκος

Ελιές

Αμπέλια

Αμπέλια

Λινός -κρασί, ξίδι

Κερασιές

Κτηνοτροφία

Δημόσιοι χώροι

1. Εκκλησία του Αγίου Κυριακού του Αναχωρητού
Βρίσκεται στο βόρειο άκρο του χωριού. Είναι ο μεγαλύτερος ξυλόσκεπος χριστιανικός οίκος λατρείας στην Κύπρο. Κτίστηκε το 1881 ύστερα από την κατεδάφιση μικρής εκκλησίας του ίδιου Αγίου που βρισκόταν στον ίδιο περίπου χώρο. Η εκκλησία είναι ρυθμού βασιλικού και είναι κτισμένη από σκληρές πέτρες και ξύλο της περιοχής

2. Η βρύση του ποταμού
Μέχρι το 1930 η βρύση του χωριού χρησιμοποιούταν από τους κατοίκους όχι μόνο όλες τις υδρευτικές αλλά και σημαντικό μέρος των αρδευτικών αναγκών του χωριού. Σήμερα χρησιμοποιείται σε διάφορες εκδηλώσεις όπως για το πλήσιμο του σιταριού.

3. Συνεργατική Πιστωτική Εταιρία Κάμπου - Τσακκίστρας

4. Πολιτιστικό κέντρο του χωριού
Το 1985 ιδρύθηκε το Κέντρο Νεότητας Κάμπου και το 1996 ανεγέρθηκε το Πολιτιστικό Κέντρο Κάμπου δαπάνης της Γεράς Μονής Κύκκου.

5. Ιατρικό κέντρο
Το ιατρείο ανεγέρθηκε το 1972 και διαθέτει οδοντιατρικό εξοπλισμό, φαρμακείο, κυβερνητικό όχημα και κοινοτικό ασθενοφόρο

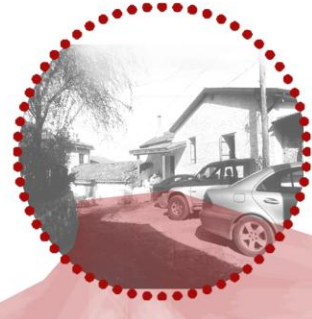
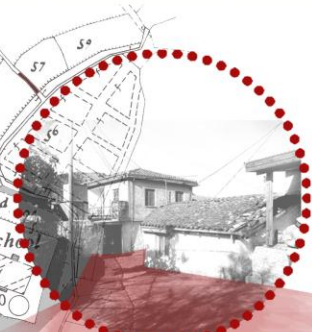
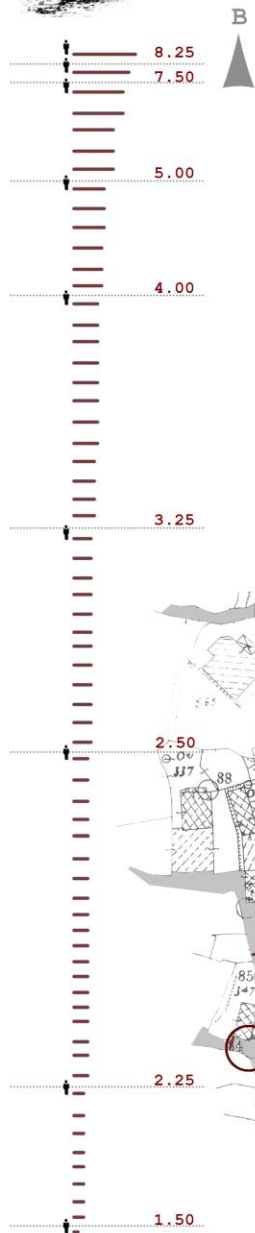

6. Δημοτικό σχολείο
Ανεγέρθηκε το 1919-20.

B

Σε ολόκληρο το χωριό υπάρχουν στοιχεία - αντικείμενα που καθορίζουν τους δημόσιους και ημιδημόσιους χώρους. Δημόσιος χώρος μπορεί να χαρακτηρηστεί ο χώρος προστά από την εκκλησία του χωριού καθώς ήταν και ο μοναδικός χώρος που μπορούσαν οι κάτοικοι να μαζευτούν εκεί. Επίσης δημόσιοι χώροι μπορούν να χαρακτηριστούν και τα σημεία στους δρόμους του χωριού όπου βρίσκονται οι βρύσες που χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι του χωριού για τις οικιστικές τους ανάγκες. Βρύσες υπήρχαν σε κάθε γειτονιά του χωριού αλλά πλέον υπάρχουν μόνο πέντε. Ημιδημόσιοι χώροι μπορούν να χαρακτηριστούν οι ληνοί, τα πιθάρια αλλά και οι φούρνοι που υπάρχουν στο χωριό. Ληνοί υπήρχαν σε πολλές κατοικίες του χωριού καθώς πάρα πολλοί κάτοικοι ασχολούνταν με τα αμπέλια. Οι ληνοί χρησιμοποιούνταν από τους κατοίκους στο επίπεδο της γειτονιάς. Επίσης στοιχεία που υποδουλώνουν ημιδημόσιους χώρους είναι οι φούρνοι καθώς και τα πιθάρια. Οι κάτοικοι σε κάθε γειτονιά τα μοιράζονταν για τις ανάγκες τους τόσο για τη φύλαξη των προϊόντων που παρήγαν όσο και για την παραγωγή φαγητού για τις ανάγκες της οικογένειας.

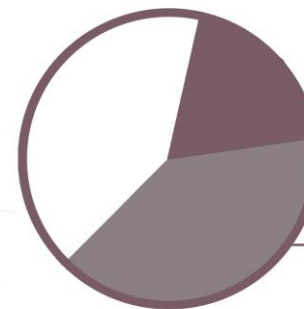

Σε ολόκληρο το χωριό δεν υπάρχουν χώροι ορισμένοι εκτός πλατειές στον χώρο μπροστά από την εκκλησία. Σε αρκετές περιπτώσεις όμως, η αυξομείωση του πλάτους του δρόμου, δημιουργεί πλατώματα τα οποία είναι ευνοϊκά για τη δημιουργία πιο συλλογικών χώρων (δημόσιων χώρων). Πιο συγκεκριμένα τα πλατώματα δημιουργούνται κυρίως στους κόμβους των δρόμων, όταν συναντιούνται δηλαδή πάνω από δύο δρόμοι. Επίσης δημιουργούνται πιο δημόσιοι χώροι στις περιπτώσεις όπου ο δρόμος καταλήγει σε αδιέξοδο. Αυτοί οι χώροι γίνονται πιο ευνοϊκοί για συλλογικότητα αλλά ταυτόχρονα είναι πιο ιδιωτικοί γιατί χρησιμοποιούνται κυρίως από τους κατοίκους της συγκεκριμένης γειτονιάς. Τέλος παρατηρείται ότι υπάρχει ένας πιο κύριος δρόμος κατα μήκος του χωριού στον οποίο υπάρχουν και τα περισσότερα πλατώματα.

Σχεδιάγραμμα Δημόσιων-Ημιδημόσιων χώρων

Υπόμνημα

- Δημόσιοι χώροι
- Ημιδημόσιοι χώροι
(π.χ αυλές κατοικιών που κάποτε λειτουργούσαν εντελώς ιδιωτικά και άλλοτε αποκτούσαν ένα δημόσιο χαρακτήρα.)

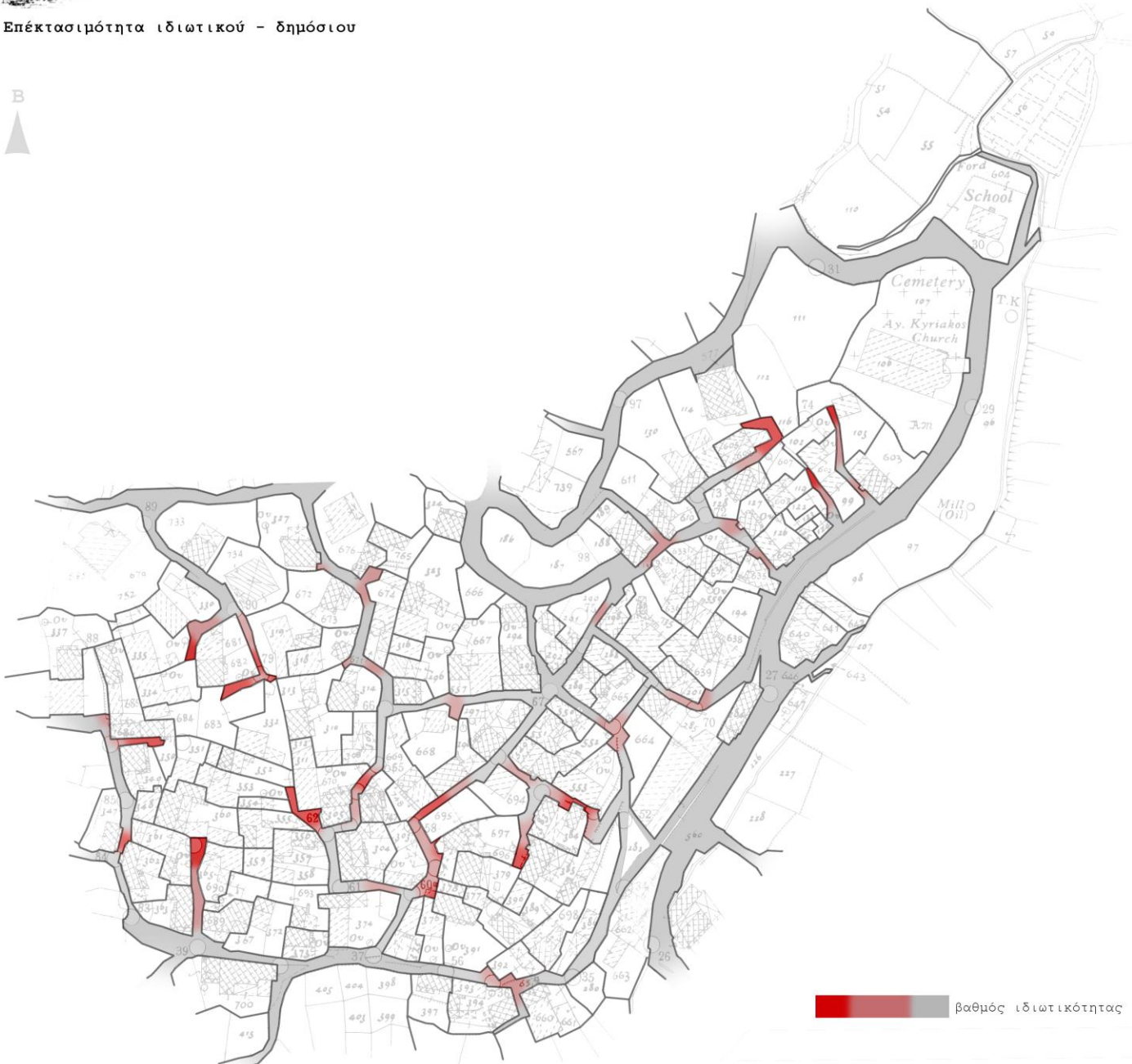

περίπου 20% δημόσιοι χώροι

περίπου 40% ημιδημόσιοι χώροι

Στο χωριό οι δημόσιοι χώροι εκτός από την πλατεία μπροστά από την εκκλησία είναι κυρίως ο δρόμος ο οποίος δημιουργεί πλατώματα και κατά συνέπεια πιο πλατειασούς χώρους. Αυτοί οι χώροι δεν ξεπερνούν το 20% της έκτασης του χωριού. Οι αυλές των κατοικιών όμως οι οποίες σε αρκετές ώρες της μέρας γίνονται ημιδημόσιοι έχουν έκταση περίπου 40% της έκτασης του χωριού, όσοι είναι και οι ιδιωτικοί χώροι των κατοικιών. Με αυτό τον τρόπο φαίνεται ότι οι ημιδημόσιοι χώροι καθορίζουν και το χαρακτήρα του χωριού. Στην περίπτωση όπου οι κάτοικοι αφήνουν τα σπίτια τους ανοιχτά με το δημόσιο χώρο να επεκτείνεται και μέσα στις κατοικίες, ολόκληρο το χωριό πέρνει ένα πιο δημόσιο χαρακτήρα. Αντίθετα στην περίπτωση όπου οι κάτοικοι κλείνονται μέσα στο σπίτι που γίνεται κυρίως στις νυχτερινές ώρες το χωριό έχει ένα πιο ιδιωτικό χαρακτήρα.

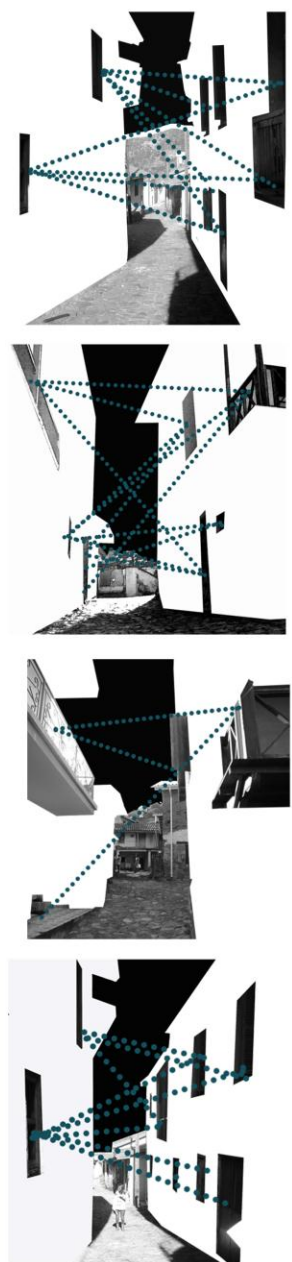
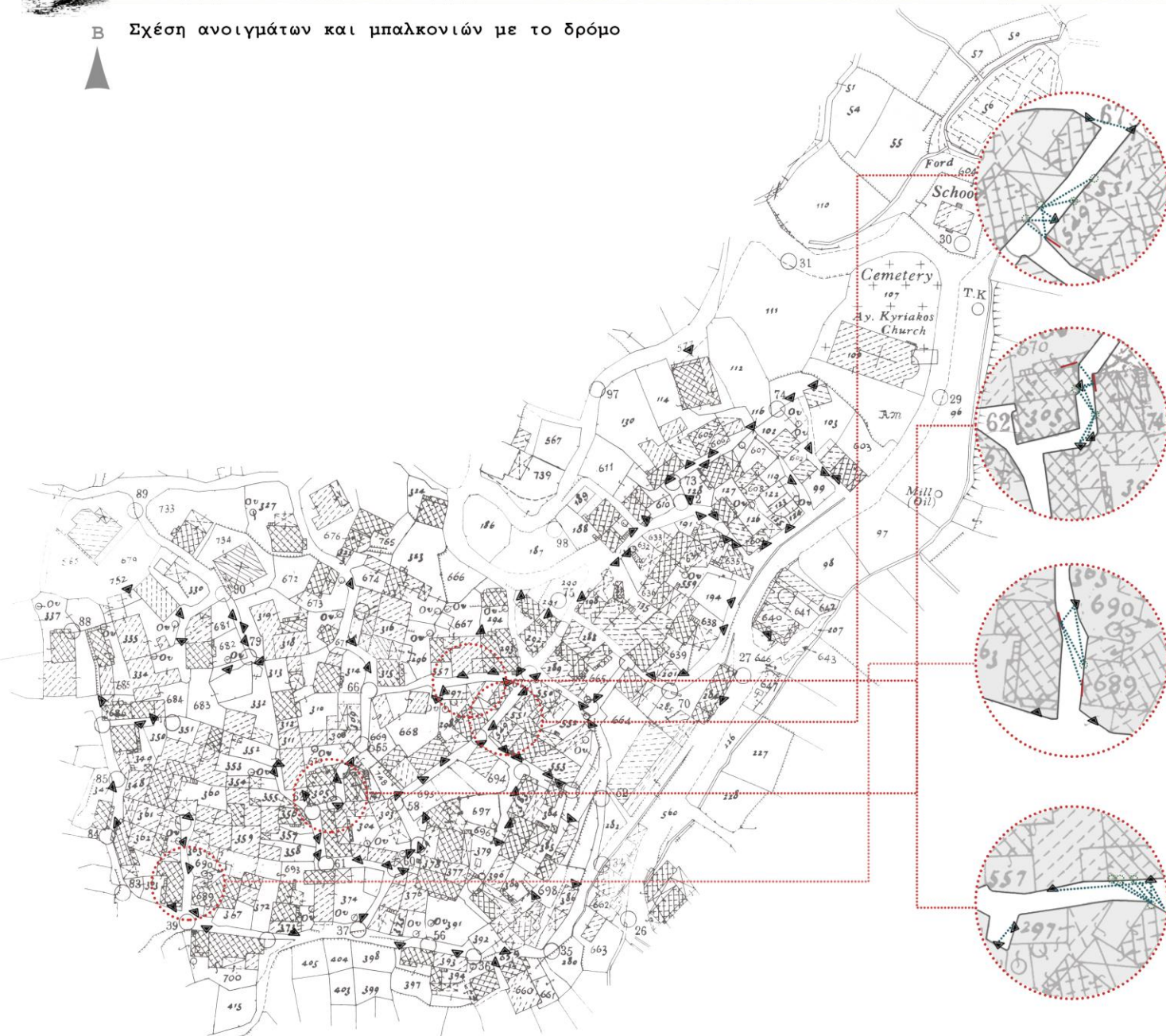
Επέκτασιμότητα ιδιωτικού - δημόσιου

Οι δρόμοι στα παραδοσιακά χωριά δεν έχουν συγκεκριμένο πλάτος και συχνά καταλήγουν σε αδιέξοδα. Ακολουθώντας, παρατηρείται ότι το μέγεθος του δρόμου καθορίζει το βαθμό ιδιωτικότητας της εισόδου της κατοικίας καθώς και του ίδιου του δρόμου.

Συγκεκριμένα, όταν η είσοδος μίας κατοικίας βρίσκεται σε πλάτωμα του δρόμου, ή σε κάποια διαστάυρωση, επιτρέπει την επέκταση του δημόσιου χώρου (του δρόμου) στο εσωτερικό της. Αντίθετα, όταν η είσοδος της κατοικίας βρίσκεται σε αδιέξοδο ή σε αρκετά στενό δρόμο, τότε ο δρόμος δίνει τη δυνατότητα επέκτασης του ιδιωτικού χώρου της κατοικίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, τη δημιουργία ενός νέου ιδιωτικού χώρου της κατοικίας σε ένα δημόσιο χώρο. Το ίδιο συμβαίνει και όταν ο δρόμος στενώνει απότομα.

Β Σχέση ανοιγμάτων και μπαλκονιών με το δρόμο

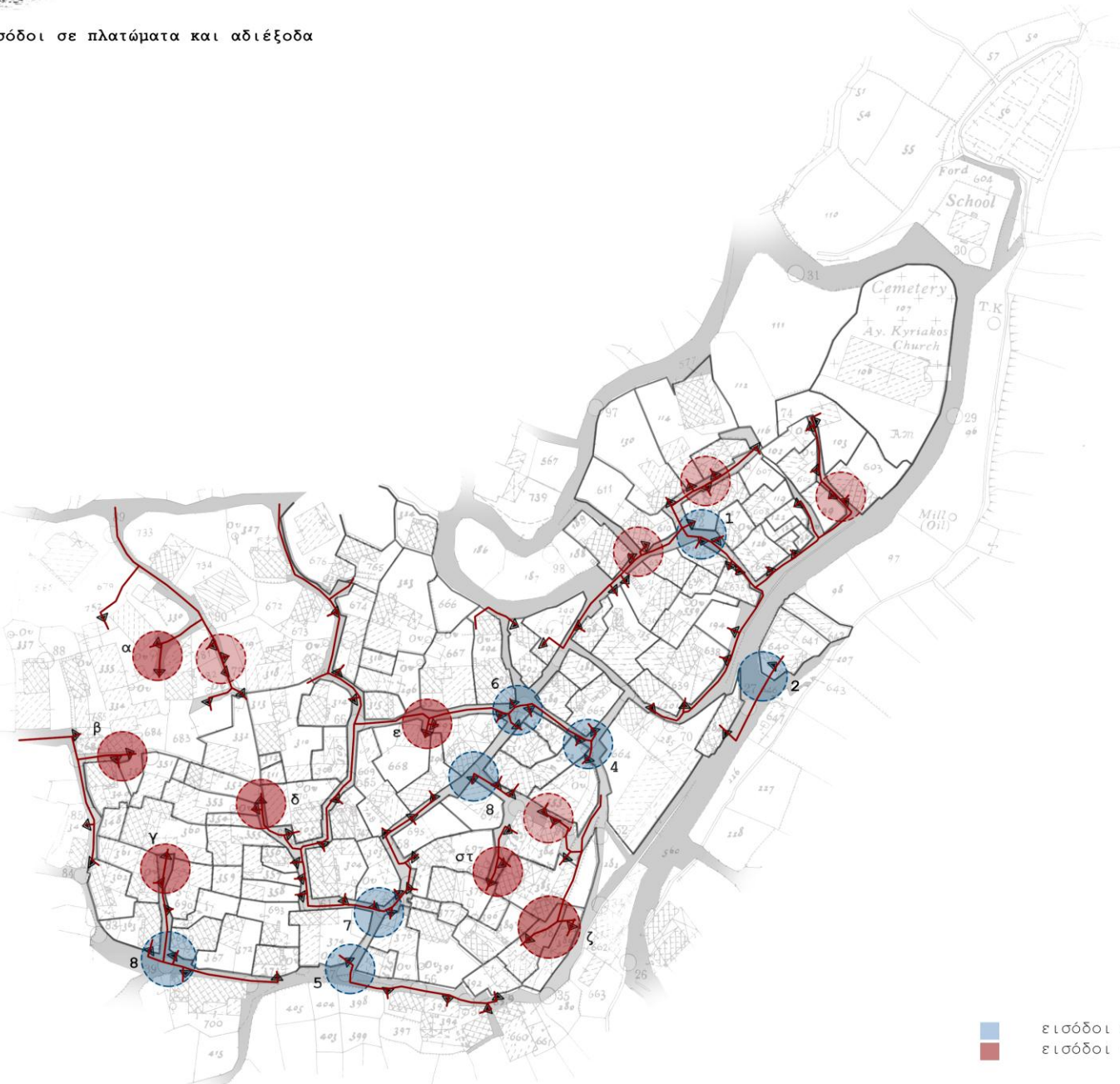

Σχέση ανοιγμάτων και μπαλκονιών με το δρόμο

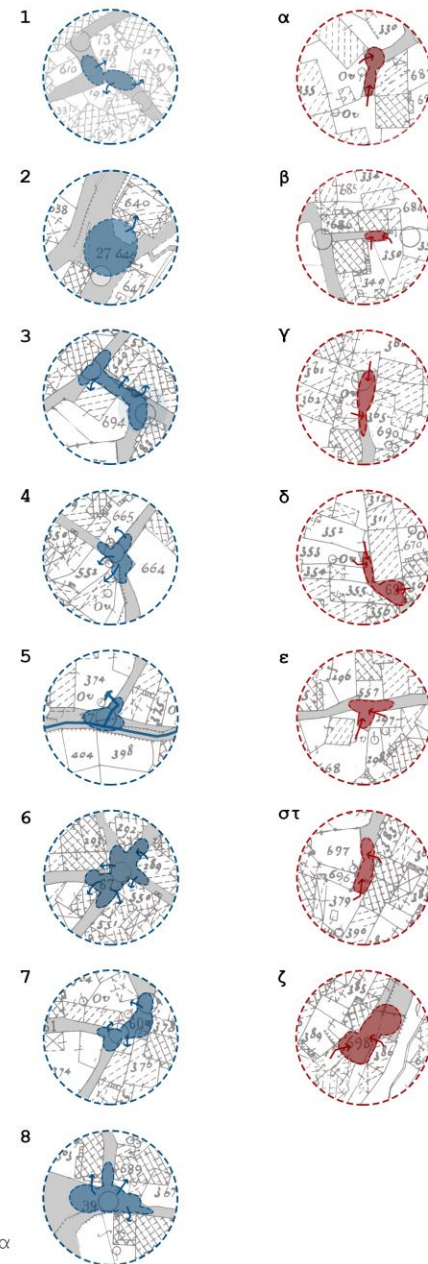
Τα ανοίγματα των κατοικιών στο χωριό δεν είναι ποτέ απέναντι το ένα στο άλλο και αυτό μπορεί να οφείλεται στη ιδιωτικοποίηση που ήθελαν να πετύχουν οι κάτοικοι. Παρατηρείται όμως ότι υπάρχουν πολλά ανοίγματα προς τον δρόμο τα οποία μπορούν να αλλάζουν το χαρακτήρα του σπιτιού. Στις περιπτώσεις όπου οι κάτοικοι ήθελαν να έχουν επαφή με το δρόμο τα παράθυρα μένουν ανοιχτά και έτσι υπάρχει και η οπτική επαφή και με άλλα ανοίγματα σπιτιών που βρίσκονται γύρω ενώ στις περιπτώσεις όπου οι κάτοικοι δεν θέλουν καμία επαφή με τους γύρω μπορούν να κλείσουν τα παράθυρα και να μην υπάρχει καμία οπτική επαφή.

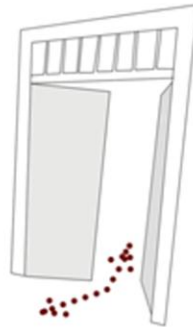

Εισόδοι σε πλατώματα και αδιέξοδα

■ εισόδοι σε πλατώματα
■ εισόδοι σε αδιέξοδα

Λειτουργία πόρτας
Δίπολο

δρόμος
δημόσιος

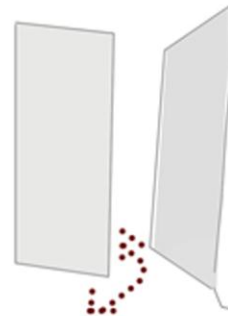
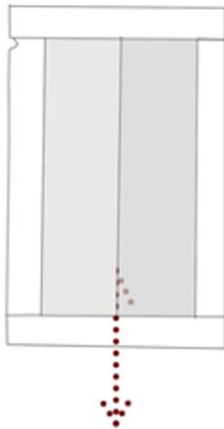
αυλή
ιδιωτική

δρόμος
δημόσιος

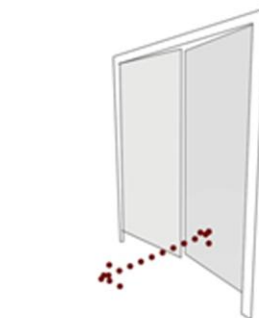
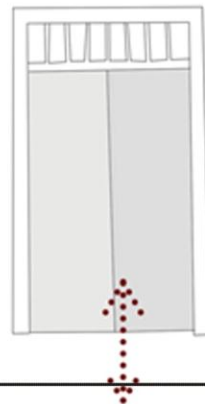
αυλή
ημιδημόσια

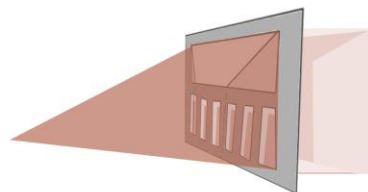
η πόρτα λειτουργεί σαν όριο της κατοικίας με το δρόμο

η πόρτα ενώνει το ιδιωτικό κομμάτι της κατοικίας με το δρόμο

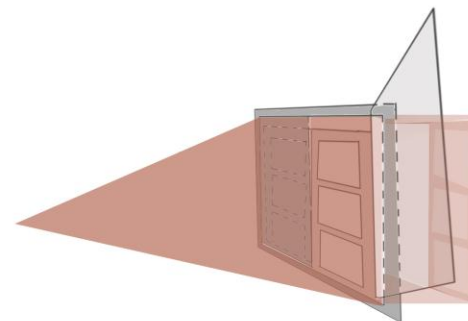

Στο χωριό παρατηρούνται κυρίως διπλές πόρτες προς το δρόμο, οι οποίες είναι χαρακτηριστικές στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Η πόρτα λειτουργεί ως όριο ανάμεσα στο δημόσιο και το ιδιωτικό. Στις κατοικίες όπου οι πόρτες διαχωρίζουν το δρόμο από την αυλή παρατηρείται ότι το άνοιγμα είναι μεγαλύτερο από τις περιπτώσεις στις οποίες η μετάβαση γίνεται απευθείας στο εσωτερικούς χώρους της κατοικίας. Αυτό μπορεί να οφείλεται στις λειτουργική χρήση που είχε η αυλή. Το μεγάλο άνοιγμα βοήθησε στην καλύτερη μετακίνηση των ζώων που είχαν στην αυλή οι κάτοικοι καθώς και στην μετακίνηση αντικειμένων που ήταν απαραίτητα για το σπίτι όπως ξύλα κ.α. Αντιθέτως οι πόρτες από τις οποίες η μετάβαση ήταν αμέσως στο εσωτερικό της ήταν μικρότερα καθώς οι ανάγκες ήταν πιο περιορισμένες. Η λειτουργία της πόρτας μπορεί όμως να πάρει και ένα άλλο χαρακτήρα εκτός από το αυστηρό όριο διαχωρισμού του δημόσιου χώρου από τον ιδιωτικό, αυτό της ενοποίησης του δημόσιου χώρου με την κατοικία. Επομένως όταν το άνοιγμα είναι μεγάλο μπορεί να δηλώνει ένα πιο δημόσιο χαρακτήρα της κατοικίας και μία άμεση επικοινωνία ιδιωτικού-δημόσιου, κατοικίας-δρόμου. Μ'αυτό το τρόπο γίνεται μία πιο ομαλή μετάβαση από το δημόσιο (δρόμο) στο ιδιωτικό (κατοικία). Όταν η μετάβαση αυτή γίνεται στην αυλή, μπορεί να γίνει μία επέκταση του δημόσιου χώρου προς το εσωτερικό της κατοικίας, έτσι η αυλή αποκτά ένα πιο δημόσιο χαρακτήρα, γίνεται ημιδημόσια. Επίσης το ξύλο από το οποίο είναι φτιαγμένες οι πόρτες, το ξύλο χωρίς κανένα άνοιγμα μπορεί να καθορίσει πότε οι αυλές γίνονται ημιδημόσιες και πότε είναι ιδιωτικές. Στην περίπτωση όπου οι κάτοικοι ήθελαν την αυλή πιο δημόσια και να ενωποιείται με το δρόμο άφηναν την πόρτα ανοιχτή. Αντίθετα στην περίπτωση όπου οι κάτοικοι ήθελαν το δημόσιο να σταματά στα όρια του δρόμου με την αυλή και αυτό γίνεται συνήθως τη νύχτα έκλειναν την πόρτα και δεν άφηναν καμία επικοινωνία του δρόμου με την ιδιωτική πλέον αυλή της κατοικίας.

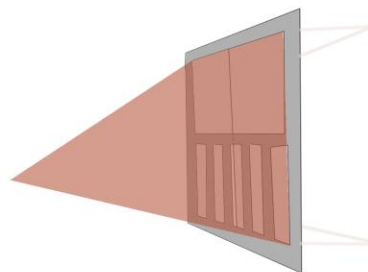

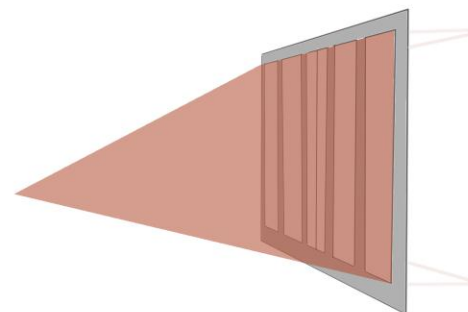
Το παρμακωτό επίπεδο μπροστά από το παράθυρο υποδηλώνει μια τάση για ιδιωτικοποίηση του εσωτερικού χώρου

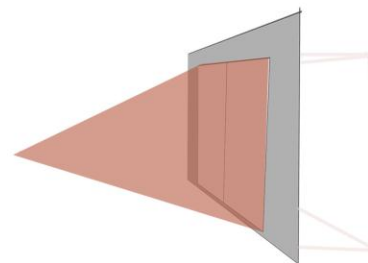
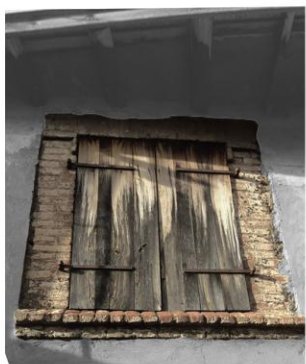
Κλειστό παράθυρο που δεν επιτρέπει την ορατότητα όταν είναι κλειστό αλλά όταν ανοίγει η ορατότητα είναι πλήρης

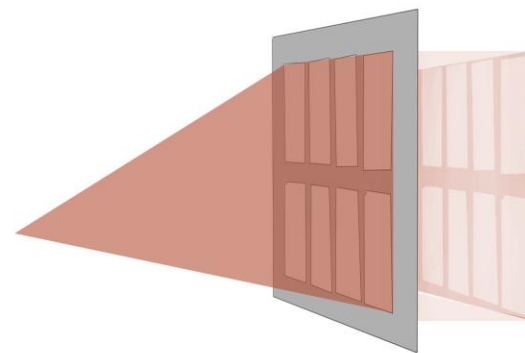
Κλειστή φάση παρακωτού παραθύρου που δεν επιτρέπει καθόλου την οπτική από έξω προς τα μέσα

Κλειστό παράθυρο που δεν επιτρέπει την ορατότητα όταν είναι κλειστό αλλά και οι ξύλινοι ράβδοι μπροστά υποδηλώνουν ακόμα πιο έντονα την τάση για ιδιωτικοποίηση

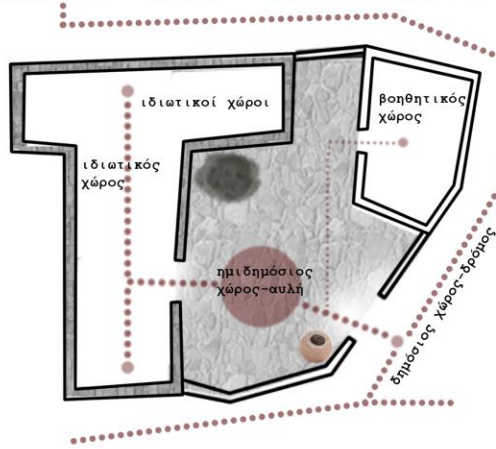
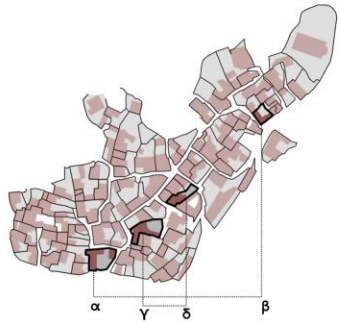
Κλειστό παράθυρο που δεν επιτρέπει την ορατότητα όταν είναι κλειστό αλλά όταν ανοίγει η ορατότητα είναι πλήρης

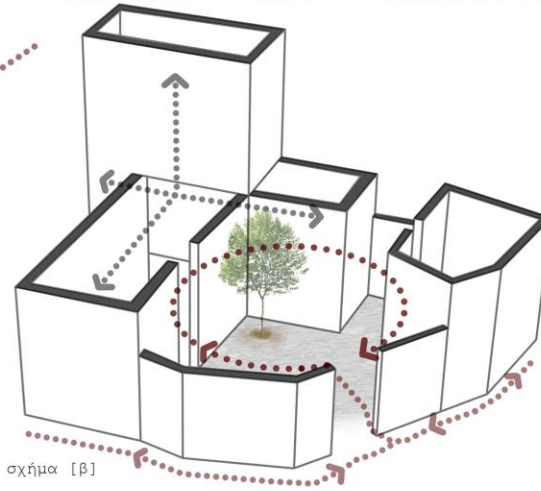
Οι ξύλινοι ράβδοι περιορίζουν την οπτική από έξω προς τα μέσα

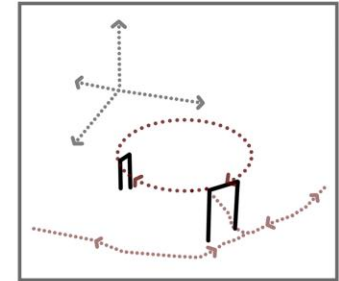
- αυλή
- ισόγειο και ανώγειο κτίριο
- εξωτερικά όρια κατοικίας
- ισόγειο κτίριο
- ηλιακός

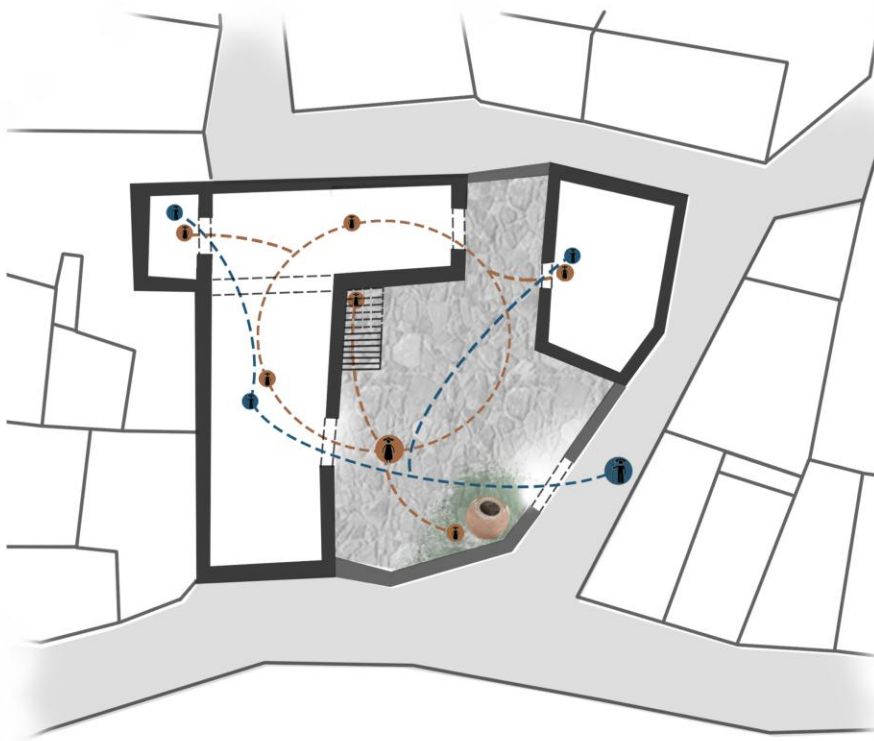
σχήμα [α]

σχήμα [β]

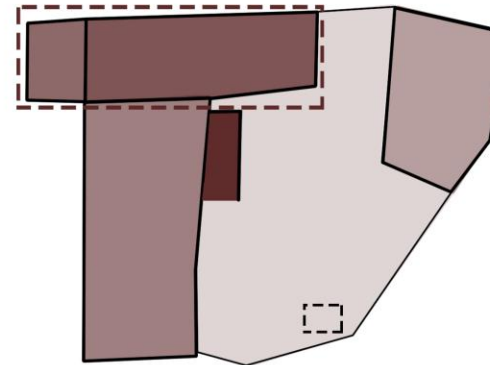

σχήμα [γ]

σχήμα [δ]

● χρήση χώρου από γυναίκα
● χρήση χώρου από άντρα

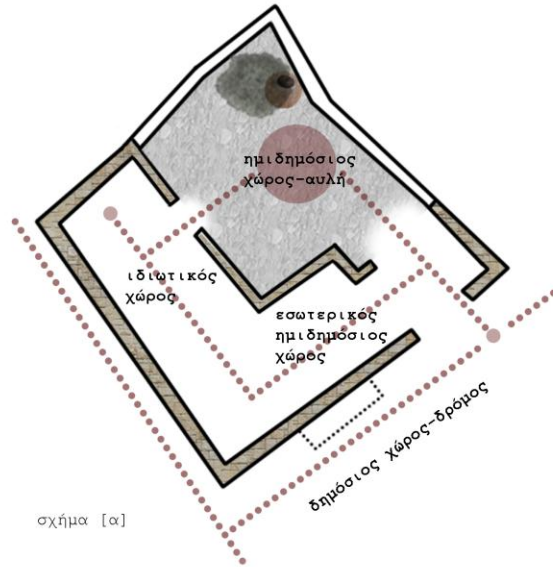

σχήμα [ε]

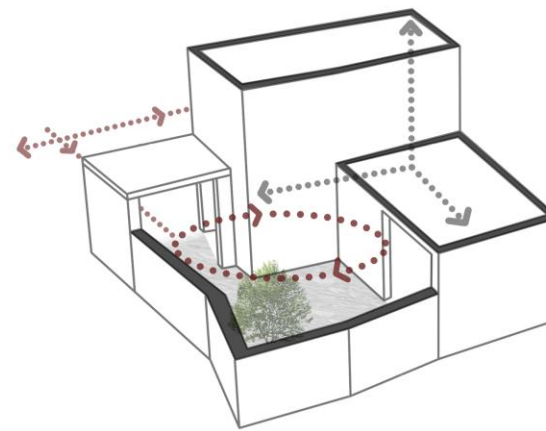
- χώρος αυλής
- βοηθητικός χώρος
- χώρος καθιστικού
- χώρος υγιεινής
- χώρος κουζίνας
- κλιμακοστάσιο
- ιδιωτικοί χώροι-υπνοδωμάτιο
- φούρνος

Κατοικία [α]

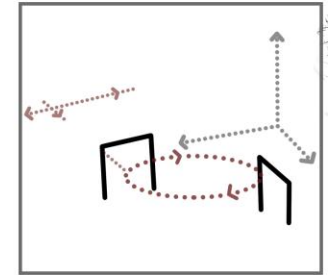
Η κατοικία περιέχει εσωτερική αυλή και η πρόσβαση στην κατοικία γίνεται άμεσα από το δρόμο στην αυλή και έπειτα στους πιο εσωτερικούς χώρους της κατοικίας. Η εσωτερική αυλή αφενός δίνει πιο δημόσιο χαρακτήρα στην κατοικία σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές [πόρτα ανοιχτή] και αφετέρου ο ψηλός τοίχος που την περιβάλλει της δίνει ένα πιο ιδιωτικό χαρακτήρα. Στην αυλή συγκεντρώνονται οι γυναίκες της γειτονιάς κατά τις πρωινές και απογευματινές ώρες. Επίσης, η γυναίκα χρησιμοποίησε το φούρνο που ήταν τοποθετημένος στην αυλή και περνούσε πολλές ώρες της ημέρας στην κουζίνα. Η δράση της περιοριζόταν στα όρια της οικίας και της αυλής. Στο σχήμα [δ] φαίνεται η διακίνηση της γυναίκας στο χώρο. Παρατηρείται ότι η κίνησή της στο χώρο είναι κυκλική. Σε αντίθεση ο άντρας περνά τον περισσότερο χρόνο εξωτερικά της οικίας και η κίνησή του στο χώρο είναι πιο γραμμική. Στον όροφο υπάρχουν τα υπνοδωμάτια, οι πιο ιδιωτικοί χώροι.

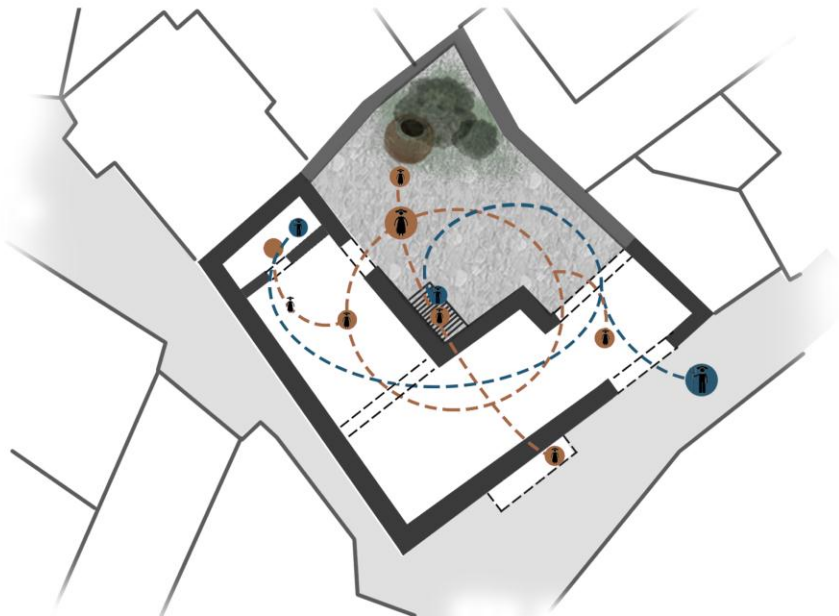
σχήμα [α]

σχήμα [β]

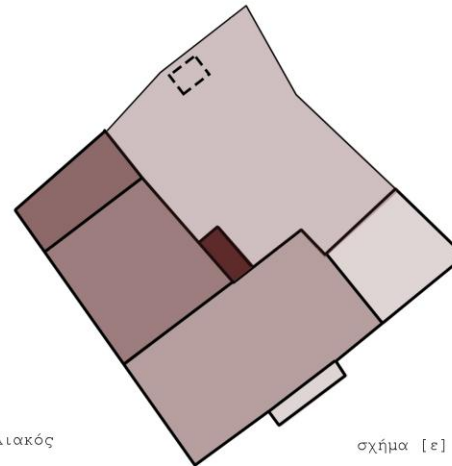

σχήμα [γ]

- χρήση χώρου από γυναίκα
- χρήση χώρου από άντρα

σχήμα [δ]

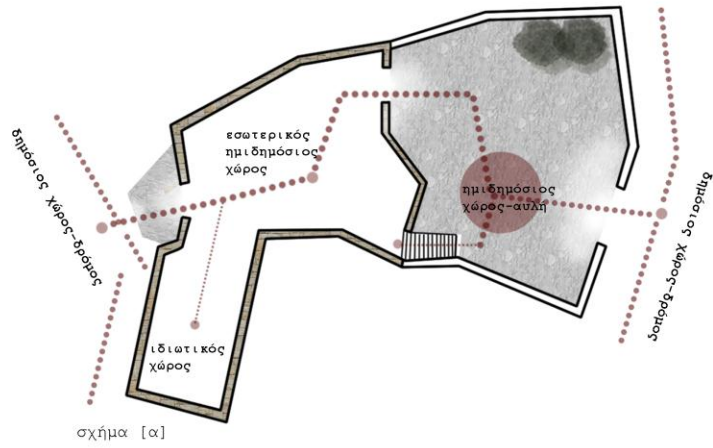
- ηλιακός
- αυλή
- χώρος καθιστικού
- χώρος υγιεινής
- χώρος κουζίνας
- κλιμακοστάσιο
- ιδιωτικοί χώροι-υπνοδωμάτιο
- φούρνους

σχήμα [ε]

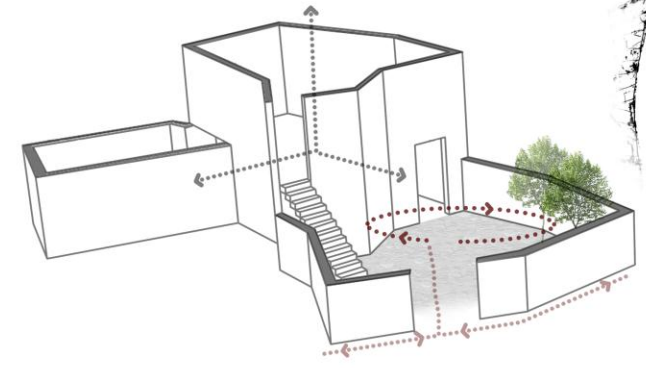
Κατοικία [β]

Η κατοικία περιέχει εσωτερική αυλή και η πρόσβαση στην κατοικία γίνεται άμεσα από το δρόμο στον ηλιακό και έπειτα στην αυλή και στους πιο εσωτερικούς χώρους της κατοικίας. Παράλληλα παρατηρείται πως στην πλευρά που ο δρόμος είναι πιο πλατύς υπάρχει ένα μεγάλο μπαλκόνι. Οπότε αντί μιας τυφλής όψης παρατηρείται ένας πιο δημόσιος χαρακτήρας της οικίας που επιτρέπει την οπτική επαφή του ορόφου προς τον εξωτερικό δρόμο.

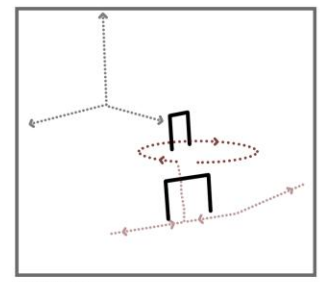
Και σε αυτή την κατοικία η γυναίκα χρησιμοποιούσε το φούρνο που ήταν τοποθετημένος στην αυλή και περνούσε πολλές ώρες της ημέρας στην κουζίνα. Η δράση της περιοριζόταν στα όρια της οικίας και της αυλής. Στο σχήμα [δ] φαίνεται η διακίνηση της γυναίκας στο χώρο. Παρατηρείται ότι η κίνησή της στο χώρο είναι κυκλική. Σε αντίθεση ο άντρας περνά τον περισσότερο χρόνο εξωτερικά της οικίας και η κίνησή του στο χώρο είναι πιο γραμμική. Στον όροφο υπάρχουν τα υπνοδωμάτια, οι πιο ιδιωτικοί χώροι.

σχήμα [α]

σχήμα [β]

σχήμα [γ]

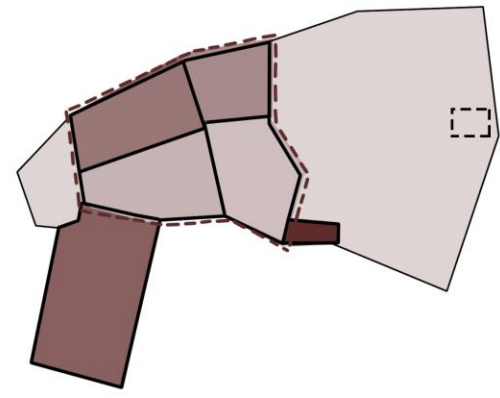
Κατοικία [γ]

Η κατοικία αυτή περιβάλλεται από τις δύο όψεις της από δρόμο. Η εσωτερική αυλή βρίσκεται στη πλευρά που ο δρόμος είναι αδιέξοδο και αυτό προσδίδει μια ιδιωτικότητα στο χώρο. Στην πλευρά στην οποία ο δρόμος συνεχίζεται υπάρχει η κύρια είσοδος η οποία είναι και πιο μικρή. Στην αυλή συγκεντρώνονται οι γυναίκες της γειτονιάς κατά τις πρωινές και απογευματινές ώρες. Επίσης, η γυναίκα χρησιμοποιούσε το φούρνο που ήταν τοποθετημένος στην αυλή και περνούσε πολλές ώρες της ημέρας στην κουζίνα. Η δράση της περιοριζόταν στα όρια της οικίας και της αυλής. Στο σχήμα [δ] φαίνεται η διακίνηση της γυναίκας στο χώρο. Παρατηρείται ότι η κίνησή της στο χώρο είναι κυκλική. Σε αντίθεση ο άντρας περνά τον περισσότερο χρόνο εξωτερικά της οικίας και η κίνηση του στο χώρο είναι πιο γραμμική. Στον όροφο υπάρχουν τα υπνοδωμάτια, οι πιο ιδιωτικοί χώροι.

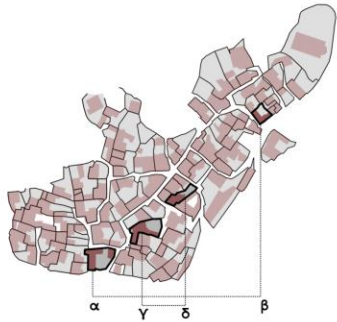

● χρήση χώρου από γυναίκα
● χρήση χώρου από άντρα

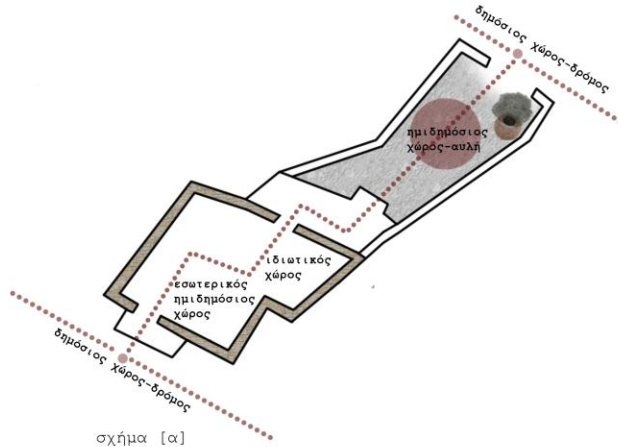
σχήμα [δ]

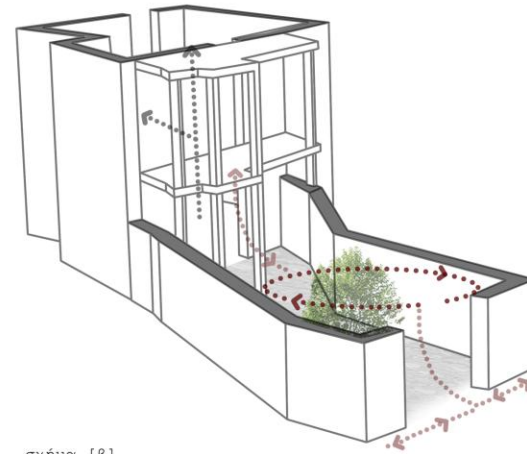
- σχήμα [ε]
- αυλή
 - ηλιακός
 - χώρος καθιστικού
 - χώρος κουζίνας
 - βοηθητικός χώρος
 - κλιμακοστάσιο
 - φούρνος

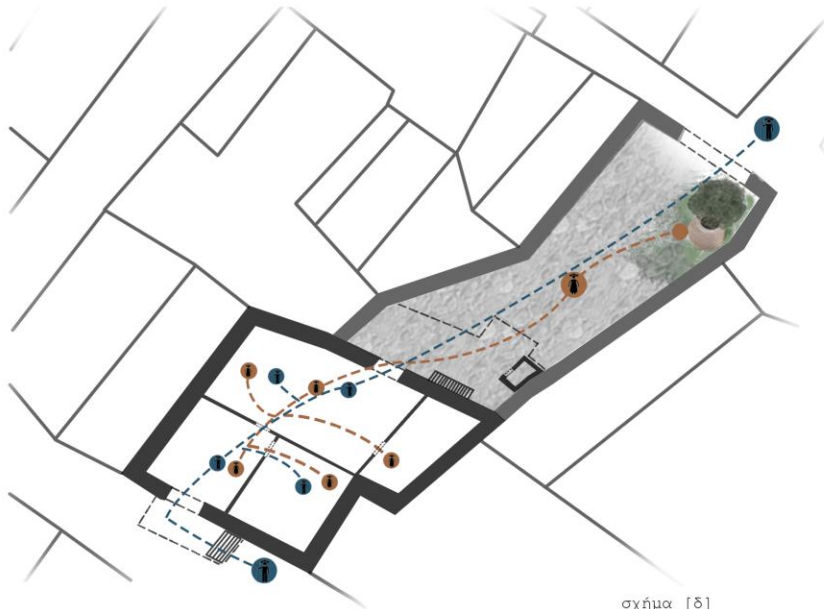
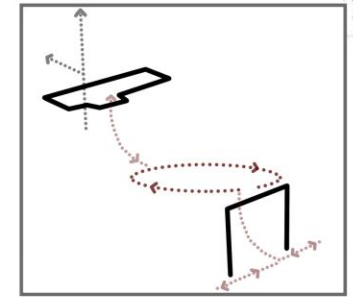
σχήμα [α]

σχήμα [β]

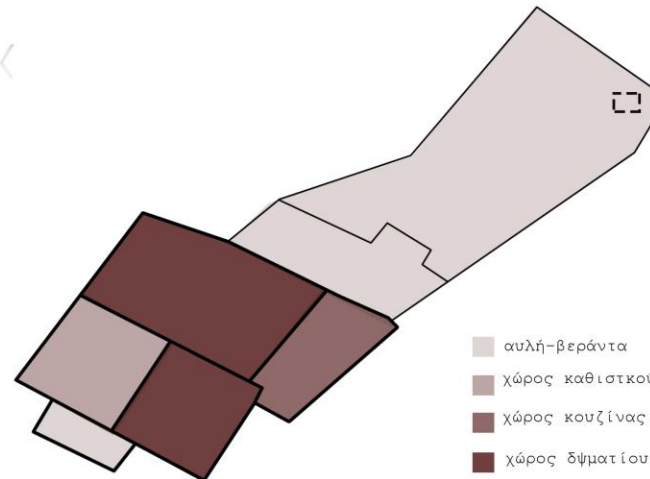

σχήμα [γ]

σχήμα [δ]

- i χρήση χώρου από γυναίκα
- m χρήση χώρου από άντρα

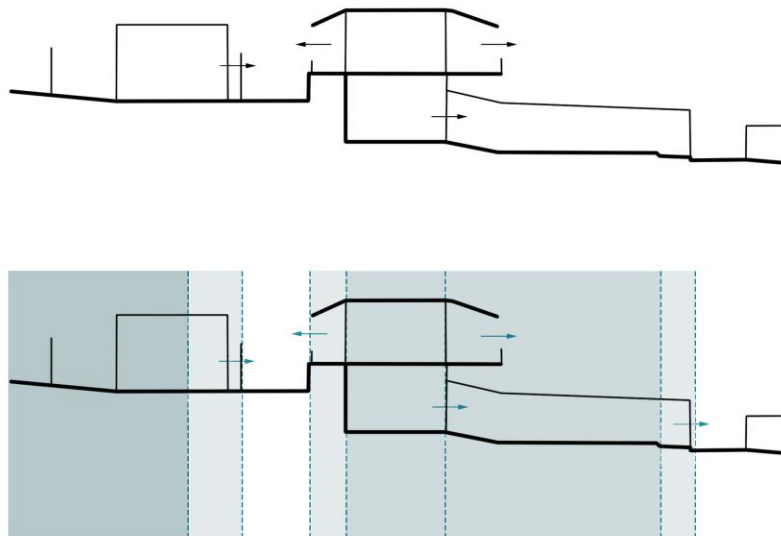
σχήμα [ε]

- αυλή-βεράντα
- χώρος καθιστικού
- χώρος κουζίνας
- χώρος δωματίου
- φούρνος

Κατοικία [δ]

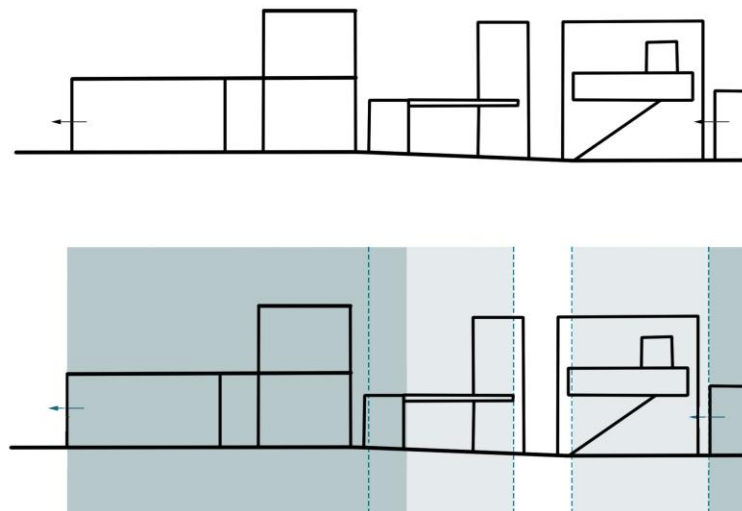
Η κατοικία αυτή επίσης περιβάλλεται από τις δύο όψεις της από δρόμο. Η εσωτερική αυλή βρίσκεται στη πλευρά που ο δρόμος είναι πιο στενός και αυτό προσδίδει μια ιδιωτικότητα στο χώρο. Στην πλευρά στην οποία ο δρόμος είναι πιο πλατύς υπάρχει η κύρια είσοδος η οποία είναι και πιο μικρή. Στην αυλή συγκεντρώνονται οι γυναίκες της γειτονιάς κατά τις πρωινές και απογευματινές ώρες. Επίσης, η γυναίκα χρησιμοποίησε το φούρνο που ήταν τοποθετημένος στην αυλή και περνούσε πολλές ώρες της ημέρας στην κουζίνα. Η δράση της περιοριζόταν στα όρια της οικίας και της αυλής. Στο σχήμα [δ] φαίνεται η διακίνηση της γυναίκας στο χώρο. Παρατηρείται ότι η κίνησή της στο χώρο είναι κυκλική. Σε αντίθεση ο άντρας περνά τον περισσότερο χρόνο εξωτερικά της οικίας και η κίνηση του στο χώρο είναι πιο γραμμική. Στον όροφο υπάρχουν τα υπνοδωμάτια, οι πιο ιδιωτικοί χώροι.

Σχέση δημόσιου - κατοικίας

Στο χωρίο παρατηρείται μια ομαλή διεξόδωση του δημόσιου χώρου στον ιδιωτικό. Η μεταβολή από το δημόσιο στον ιδιωτικό δεν γίνεται απευθείας. Υπάρχουν ενδιάμεσοι ημιδημόσιοι χώροι που προκαλούν την ομαλή μετάβαση του δημόσιου χαρακτήρα στο εσωτερικό των κτισμάτων. Τέτοιοι χώροι είναι η αυλή, το ξωπότρι και άλλοι βοηθητικοί χώροι που λειτουργούν διπλά. Από την μια ενδυναμώνουν την ιδιωτικότητα των ιδιωτικών χώρων των κατοικιών απομακρύνοντας τους από άμεση σύνδεση με τον δρόμο (δημόσιος χώρος) και από την άλλη αποτελούν μια ενδιάμεση ημιιδιωτική ζώνη των κτισμάτων από το δημόσιο.

Στις παραδίπλα τομές κάποιων κατοικιών φαίνεται με πιο σκούρο γαλάζιο οι ιδιωτικοί χώροι. Παρατηρείται μια ενδιάμεση ζώνη από το δημόσιο χώρο (άσπρο) στην ιδιωτικό (γαλάζιο)

Ιδιωτικός - δημόσιος χαρακτήρας κατοικίας στο χρόνο
 Πρωινές ώρες
 Μεσημβρινές ώρες

Απογευματινές ώρες

Βράδινές ώρες

Τις πρωινές ώρες οι κατοικίες αφήνουν ένα μικρό άνοιγμα εκτεθειμένο στο δημόσιο χώρο - δρόμο, για αερισμό της κατοικίας και ένταξη προς τη δημόσια ζωή. Τις μεσημβρινές ώρες, η κατοικία είτε παραμένει κλειστή, επειδή οι ιδιοκτήτες εργάζονται, είτε αφήνεται ένα μικρό άνοιγμα για επικοινωνία με το δημόσιο χώρο.

Ακολούθως, τις απογευματινές ώρες, η είσοδος παραμένει ανοικτή για αερισμό της κατοικίας.

Αντίθετα, το βράδυ η κατοικία κλείνει, απομονώνοντας το εσωτερικό της από το δημόσιο.

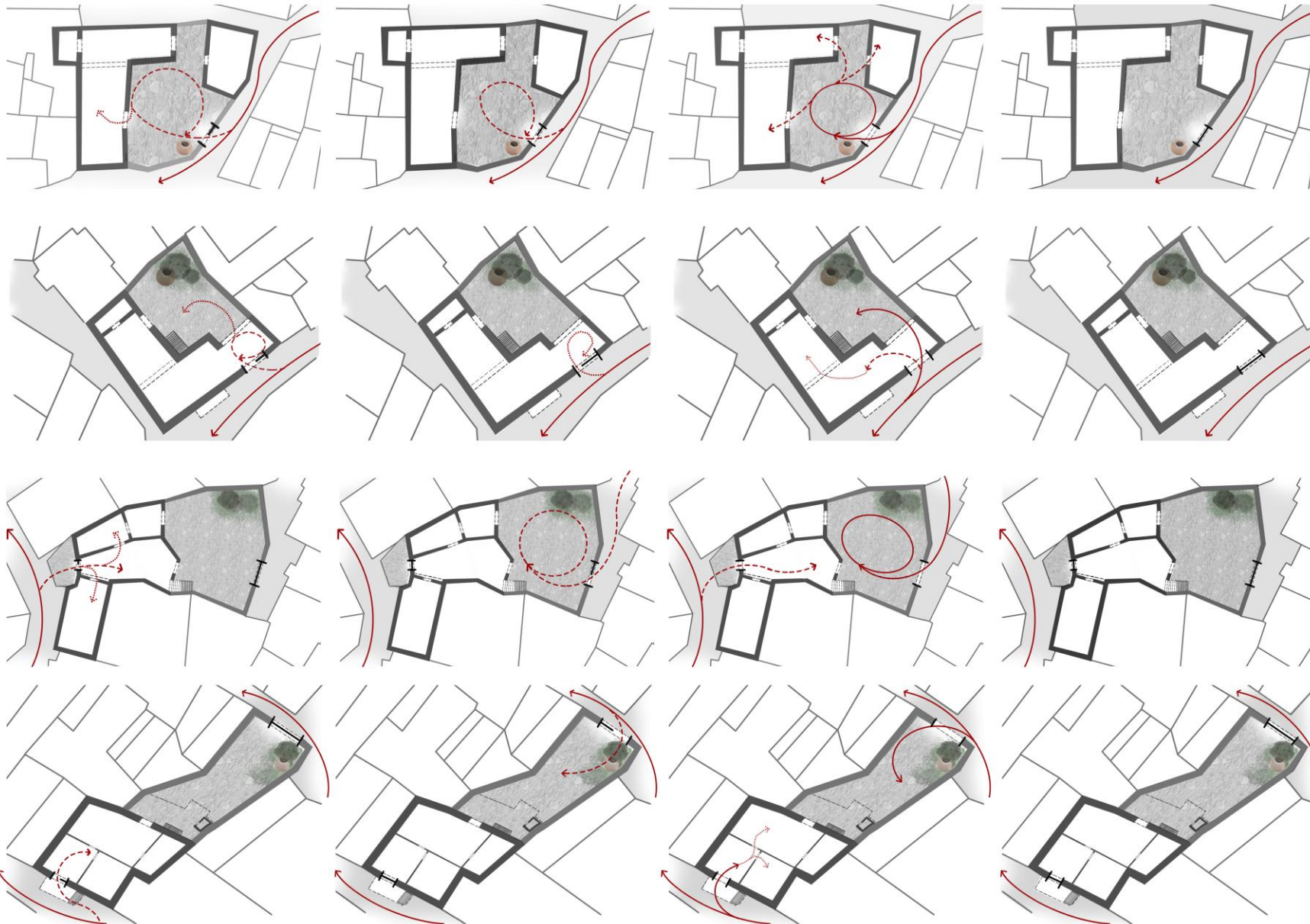
Οι κατοικίες, οι οποίες έχουν την είσοδό τους στην αυλή επιτρέπουν σε μεγαλύτερο βαθμό την επέκταση του δημόσιου χώρου στο εσωτερικό τους, τις πρωινές ώρες και το απόγευμα.

Όταν η κατοικία έχει ανάμεσα στην είσοδό της και την αυλή (η οποία κατέχει κεντρικό ρόλο στην κατοικία), ηλιακό τότε, το ο ιδιωτικός χώρος της κατοικίας δεν επηρεάζεται πολύ από το δημόσιο χώρο, όταν η είσοδος είναι ανοικτή.

Όταν η κατοικία έχει μία κεντρική είσοδο και ξωπόρτι, το ξωπόρτι χρησιμοποιείται για λειτουργικό σκοπό κυρίως, και όχι για είσοδο προς τη κατοικία.

Παράλληλα, όταν η κατοικία στην κύρια είσοδό της έχει ημιυπαίθριο χώρο, επιτρέπει περισσότερο την επέκταση του δημόσιου χώρου - του δρόμου στο εσωτερικό της.

Εκτός απ'αυτό όταν η κύρια είσοδος ή το ξωπόρτι μίας κατοικίας βρίσκεται σε αδιέξοδο, ο δρόμος χάνει το δημόσιο του χαρακτήρα, και γίνεται πιο ιδιωτικός.

Βιβλιογραφία:

- Κ.Σάββα, *Ο Κάμπος*, Ι.Γ.Κασουλίδης & Υίος, Λευκωσία, 1997
- <http://www.24news.com.cy/index.php?pageaction=kat&modid=1&artid=4162>